

[A. C. Normann.]

skattepligtige anvender den fulde erstatningssum til køb af anden fast ejendom; der peges på, at mange landmænd får eksproprietet mindre arealer til f. eks. vejformål, hvor der simpelt hen ingen mulighed er for at genanskaffe et tilsvarende areal, hvad utvivlsomt er rigtigt; jeg vil i alt fald meget gerne være med til at overveje, om der kan rettes på det mellem anden og tredje behandling, idet jeg forudsætter, at der kommer en ny udvalgsbehandling.

Jeg er den højtærede finansminister taknemlig for, at han indvilligede i at acceptere mit forslag om, at forbedringer på ejendomme på ned til mindst 1.000 kr. årlig skulle kunne lægges til anskaffelsessummen, i stedet for at man fastholdt den hidtidige grænse på 2.000 kr., som vi i mit parti har fundet var for høj. En del mennesker med så beskedne indtægter, at de ikke har kunnet ofre mere end 1.000 kr. årlig på forbedringer, endsiges få sådanne afholdt over driften — som de, der har større indtægter, har evne til — kunne over en årrække, f. eks. over 10 år, meget vel komme til at forbedre deres ejendom med en halv snes tusinde kroner, som overhovedet ikke medregnedes, mens bedrestillede folk fik alle forbedringer medregnet, blot de kunne nå minimumsgrænsen på de 2.000 kr. Nu synes jeg, at loven i den henseende bliver mere demokratisk.

Jeg glæder mig også meget over, at den højtærede finansminister efter nogle forhandlinger accepterede mit forslag om at fritage fortjeneste i form af brandforsikringserstatning — et ønske, som også har været rejst fra andre oppositionspartiets side. Jeg forelagde ministeren et eksempel fra Ribe amt, hvor et teglværk var brændt. Ejeren kom af med en stor skat, fordi forsikringssummen var så meget større end anskaffelsessummen, at den gældende lov muliggjorde kapitalvindingsskat. Men da ejeren byggede sit nye teglværk op, var forsikringssummen langt fra tilstrækkelig til dette formål, og manden måtte for at få sin virksomhed i gang efter branden skaffe ny kapital derudover. Jeg satte en hel del ind på denne sag, for det er jo en utålelig tanke, at staten på en virksomheds brand skal tjene 100.000 kr., som den skadelidte skal betale oven i det tab, han i forvejen lider ved genanskaffelse. Nu kan

uretten med tilbagevirkende kraft gøres god igen.

Jeg kan ikke godkende det hovedsynspunkt, som jeg forstår er indeholdt i venstres og de konservativs ændringsforslag, at fuldt bebygget jord ikke skal pålægges særlig indkomstskat. Det er ganske vist i sådanne tilfælde ikke noget ønske om gennem trusler om en højere beskatning senere at presse jord frem, der gøres gældende, da den pågældende jord jo allerede er bebygget. Denne uenighed skal vi ikke tilsløre. Den drejer sig om et grundlæggende skatteprincip; nemlig dette: skal vi i den direkte beskatning nøjes med at beskattede de slidsomt tilvejebragte indtægter, eller skal vi også beskattede de arbejdsfri, meget grove fortjenester? En skønne dag må dog i det mindste det nye venstre, Danmarks liberale parti, opgive sin konsekvent konservative modstand mod ret og billighed over for dem, der skaber værdierne.

Det er en såre stor besynderlighed i mine øjne, at venstre overhovedet kunne slippe af sted med at fremsætte et forslag om en frigørelsesafgift ved overgang fra dyrket jord til andet formål, som oprindeligt var af den karakter, at den alene ville ramme landmænd og gartnere; senere ændringsforslag tyder på, at partiet har indset det besynderlige heri, og jeg vil da gerne medgive VK-gruppen, at det både i sit sidst foreliggende forslag og i udvalget har fremsat tanker, som vi ikke mener bør tages af bordet uden nøjere prøvelse. Jeg vil ikke afvise — og jeg tror heller ikke socialdemokratiet burde gøre det — at genanskaffelsessynspunktet må have en stærkere prioritet på vejen frem mod en endnu bedre lovgivning på dette område. Det er jo sådan, at kan en virksomhed ikke længere ekspandere dér, hvor den ligger, er det ikke alene i virksomhedens, men som regel også i samfundets interesse, at den kan flytte længere ud fra byen og derved frigøre den til byformål eftertragede jord i byen. Men at flytte en virksomhed er ofte så dyr en foranstaltning, at mange ikke kan klare det, især da ikke hvis det offentlige vil tolde af flytningen. Vi mener her, ligesom jeg forstår at venstre gør det; at den beskatningspligtige fortjeneste ved salg af den hidtidige virksomhed bør gå til at nedbringe afskrivningssaldoen i den nye virksomhed, eller sagt med jævne ord,